

HIV
DANMARK

MAGAZINET
STOR
NR. 3 OKTOBER 2003

Leder
Kost
Seksualitet

Dansk hiv/aids-politik
Kafe Knud og Hiv-Pensionatet
Pårørende, P E P og sagen fra Esbjerg
Hiv-smittet i Vietnam og konference i Milano

Indhold

Dansk hiv/aids-politik en stor succes	3
Kafe Knud	4
Køkkentips	5
Lidt om kostens sammensætning	5
Kostpolitikken på pensionatet	6
Gode råd om sex	8
Pårørende: Du skal involvere dig	10
P E P	11
Hiv-smittet i Vietnam	12
Straffeloven og sagen fra Esbjerg	15
AIDS IMPACT 2003 konferencen	16
Shit, mand!	18
Det sker. Menuplaner	20
Summary	22
Kontaktannoncer	24

AktHIVhuset

ÅBNINGSTIDER

Tirsdag 9 - 16

Onsdag 9 - 16

Torsdag 9 - 16

Vestergade 5 - 8000 Århus C - tlf. 70 22 58 68

Et sted for folk berørt af hiv

ÅBNINGSTIDER

Onsdag 14 - 22

Torsdag 14 - 22

Fredag 14 - 22

Skindergade 21 - 1159 Kbh K - tlf. 33 32 58 61

MAGAZINET

Skindergade 44, 2. -1159 Kbh K

Tlf. 33 32 58 68 - Fax 33 91 50 04

info@hiv-danmark.dk

www.hiv-danmark.dk

Oplag: 1200 eksemplarer

ISSN 1397-0526

REDAKTION

Bent Hansen, ansvarshavende

Morten Eiersted, redaktør/foto

LAYOUT

Hiv-Danmark

TRYK

Jannerup offset a/s

Redaktionen modtager gerne indlæg.

Ønsker du at være anonym, er det i orden. Redaktionen skal blot kende dit navn.

Vi tager ikke ansvar for stof indsendt uopfordret til os og vi forholder os ret til at redigere i dette. Indlæg modtages gerne på diskette eller e-mail.

Dansk hiv/aids-politik en stor succes.

Af Henrik Arildsen, formand

I modsætning til pensionerede køns-sygdomslæge Hugh Zachariae mener alle med indsigt og forstand på emnet, at den danske hiv/aids-politik har været og er en succes.

Al erfaring viser, at hiv bekæmpes bedst ved 'frivillighed, anonymitet, åben, direkte og ærlig information, den enkeltes tryghed ved at henvende sig til sundhedsmyndighederne samt ønsket om at undgå enhver form for diskrimination', sådan som Folketinget har vedtaget det og senest bekræftet i 1997.

Enhver form for tvangsforanstaltninger og restriktiv lovgivning vil få mange til at afholde sig fra overhovedet at blive testet - især personer fra de grupper af befolkningen, som har allermest grund til at blive testet, og resultatet vil være en øget smittespredning, hvor vi ønsker det modsatte.

Helt misvisende sammenligner Hugh Zachariae situationen i Sverige med den i Danmark.

På mange områder ligner Sverige og Danmark hinanden - hiv er imidlertid undtagelsen alene af den grund, at hiv kom til Danmark lang tid før til Sverige og i en tid, hvor smittevejene ikke var kendt, hvilket var grunden til, at smittespredningen blev så meget større herhjemme end i Sverige.

Forebyggelsen og smitteopsporingen på området for hiv og aids har fungeret tilfredsstillende, blot vil det være katastrofalt at fortsætte nedskæringen på hiv og aids-området både på statsligt og amtskommunalt niveau, sådan som det har været tilfældet de seneste par år.

Endelig må kønssygdomslæger - også de pensionerede - såvel som journalister lære at forstå, at hiv og aids ikke er kønssygdomme!

Hvis man vil vide noget om hiv og aids, skal man spørge en anden slags læge: En infektionsmediciner/epidemiolog.

Hiv-Danmark mener, at rådgivning og opbakning af den enkelte hiv-smittede er den bedste måde at begrænse smittespredningen på.

Ved at støtte hiv-smittede ud fra deres egen situation, styrker vi dem i at tage velovervejede beslutninger i forhold til deres liv, f.eks. ved at støtte hiv-smittede i fortsat at dyrke sikker sex.

Kun ved helhjertet at rette forebyggelsen mod hiv-smittede kan vi bekæmpe hiv på den mest effektfulde måde! ■

MEDLEMSSKAB

Enkeltmedlem: 120 kr. om året.
Støttemedlem: 200 kr. om året.
Medlemsforeninger betaler mellem 250 kr. og 1000 kr. om året.

Støttefirmaer/-foreninger betaler min. 1000 kr. om året.

Ønsker du kun at modtage Magazinet, lille og Magazinet, STOR koster det 250 kr. om året.

Skriv venligst på girokortet, hvilket medlemskab du betaler for. Vi vil gerne kende antallet af hiv-smittede medlemmer. Det er en hjælp for os, når vi skal søge midler til foreningens arbejde.

Al post udsendes i anonyme kuverter.

DEADLINES FOR MAGAZINER

Lille nr. 8 udkommer 1. november, deadline for indlæg: 22. oktober.
STOR nr. 4 udkommer 1. december; deadline: 7. november.

Kafe Knud

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Peter Sørensen er bruger af Kafe Knud. Hiv-Danmark har besøgt ham for at spørge ham om, hvorfor han kommer på cafeen.

Du er bruger af Kafe Knud?

- Der er flere forskellige grunde til, at jeg kommer på Kafe Knud.

Jeg kender mange af de personer, som arbejder frivilligt derinde. Det har på den måde en social funktion for mig. Tjenerne, som jeg møder på Kafe Knud, er søde og venlige.

Så synes jeg, at de laver fantastisk mad på Kafe Knud. Det er altid mad af god kvalitet. Så er det oven i købet billigt. Det er rimelige priser, for man får meget for sine penge.

Og så er der en god stemning. Atmosfæren i Kafe Knud er ret enestående!

Hvad mener du med stemning?

- Som hiv-smittet er det rart at være sammen med nogen, der er berørt af hiv. Det møder du meget sjældent andre steder. Nu kommer jeg der næsten også en gang om ugen, så man må sige, at jeg er en tilfreds kunde.

I modsætning til mange andre steder i byen kan du komme alene.

Forstå mig ret, man kan jo gå alene i byen, men på Kafe Knud falder du lettere i snak med andre. Du sidder ikke alene over en øl eller en sandwich som på andre barer; det kan også være i orden, hvis det er fordi man bare skal have en hurtig frokost. Men også det med maden er anderledes på Kafe Knud.

Men der er jo også en begrænset menu på Kafe Knud?

- Ja, det har du ret i, men der som regel to hovedmenuer, en vegetar og en menu med kød. Synes jeg ikke om menuen med kød, tager jeg gerne vegetarmenuen.

Maden er meget indbydende, der er meget grønt. Det passer mig godt, at der

ikke er så meget sovs og kartofler. På den måde synes jeg også, at det virker mere ernæringsrigtigt. Og så er menuen meget skiftende. Det er gennemtænkt og inspirerer også mig, når jeg selv skal lave mad.

Kom du også på den gamle Kafe Knud? Er den nye cafe anderledes?

- Ja, jeg kom af og til på den gamle Knud. Jeg kan godt se, at man med det nye sted ikke kan holde de samme store fester, men sjovt nok kommer jeg mere på cafeen nu. Det er et godt sted at starte og mødes med venner, før man skal videre i byen. Der har også været rabatordning med Cafe Intime på Frederiksberg, hvis man havde været på Kafe Knud.

På Kafe Knud har man gennem et stykke tid haft en slags middagsselskaber den sidste fredag hver måned. Man melder sig til et par dage før og så mødes man typisk en femten, tyve stykker til en selskabsmiddag. Det har været en stor oplevelse for mig at deltage. Ikke kun maden, der bliver tillavet og anrettet nøjagtig i forhold til selskabet, men også de mange gode og indholdsrige samtaler med folk omkring bordet har givet mig nogle virkelig gode oplevelser på cafeen, slutter en begejstret Peter Sørensen. ■

Peter Sørensen er et opdigtet navn. Redaktionen er bekendt med interviewpersonens identitet.

Køkkentips

Madlavning

Næsten alle bakterier dræbes ved 75 grader; når levnedsmidlet er gennemstegt eller gennemkogt er temperaturen inde i kødet 75 grader.

Det er ikke nødvendigt at gennemstege hele stykker kød som svinekam, culotte og lammekølle, mens hakket kød, fjerkræ og fisk skal gennemsteges.

Æg

Vask altid hænder, når du har rørt ved æg. De fleste bakterier sidder på skallen.

Brug altid pasteuriserede æg til retter, der ikke varmes op til 75 grader.

Opbevaring i Køleskab

Anskaf et køleskabstermometer. Temperaturen må højst være 5 grader på mellemste hyld. Der er varmest på øverste hyld og koldest lige over grøntsagsskuffen.

Pak madvarerne ind, så de ikke tager smag og lugt fra andre madvarer. Optø varer i skål i køleskabet, især kød, fisk og fjerkræ.

Vask jævnligt køleskabet af.

Persille, spinat & grønkål

Persille, der har kogt eller stegt med retten, kan fryses eller genopvarmes. Retter, hvor persille er drysset på, må ikke genopvarmes.

Spinat og grønkål må ikke genopvarmes til svækkede personer eller børn under 1 år.

Lidt om kostens sammensætning ...

Energi

Energi kommer fra de energigivende stoffer kulhydrater, fedt, protein og alkohol. Den energi, vi får gennem maden, skal vi bruge til at holde de indre organer igang, vedligeholde kroppens celler, holde os varme og for at kunne arbejde og motionere.

Det er meget individuelt, hvor meget energibehovet er.

Protein

Protein bruger kroppen til at opbygge og vedligeholde kroppens celler. Protein findes i kød, fisk, æg, mælk, brød, gryn, bønner og ris. Kartoffler og grøntsager indeholder noget protein.

Det er meget vigtigt, at småtspi-sende får rigeligt med proteiner. Får man ikke nok, nedbrydes muskelmas-sen.

Vegetarer skal være særlig opmærksomme på, om de får nok proteiner.

Kulhydrater

Kulhydrater er en vigtig energikilde og en kilde til mange vitaminer og mineraler. Kulhydrater findes i grønt-sager, kartofler, frugt, ris, pasta, gryn, brød og sukker.

Kulhydrater inddeles i sukkerarter, stivelse og kostfibre. Stivelse og suk-kerarter nedbrydes i kroppen til gly-

kose, som forsyner cellerne med energi.

Stivelse, der findes i kartofler, ris, pasta, gryn, brød og bælgfrugter, er lang tid om at optages i kroppen og giver derfor en længere mæthed-sfø-lelse.

Sukkerarter optages hurtigt og man bliver derfor hurtigt sulten igen.

Kostfibre er vigtige i forhold til vores fordøjelse og har en positiv ind-virkning på blodets indhold af kole-sterol.

Fedt

Fedt giver først og fremmest energi. Fedt, der ikke omsættes til energi, oplagres i fedtdepoterne. Alle typer fedt giver lige meget energi og feder derfor lige meget.

Et højt fedtindholdi kosten øger risikoen for hjertekarsygdomme, visse kræftformer, sukkersyge og gal-desten.

Der er forskel på fedt. Fedt kan opdeles i 3 typer:

1. Mættede fedtsyrer findes i smør, Kærgården, stegemargarine, svine-fedt, kød, ost og i mælkeprodukter.

Et højt indhold af mættede fedt-syrer i maden vil øge risikoen for hjertekar-sygdomme og sukkersyge. Mættedefedtsyrer kan øge indholdet af kolesterol i blodet.

2. Enkeltumættede fedtsyrer findes i olivenolie, rapsolie, avocado og nødder. Denne fedtsyre er flydende ved stue'temperatur og tyktflydende ved køleskabstemperatur.

Et højt indhold af enkeltumættede fedtsyrer kan sænke indholdet af kolesterol i blodet og have en gunstig effekt på sukkersyge og hjertekar-sygdomme.

3. Flerumættede fedtsyrer findes i vindrukerneolie, soyaolie, majsolie, plantemargarine og fede fisk som laks, tun, sild og makrel. Det vil være flydende ved frysepunktet.

Et højt indhold af flerumættede fedtsyrer kan sænke mængden af kolesterol i blodet og fedtsyren i fede fisk har en særlig gunstig effekt på forhøjet blodtryk, hjertekarsyg-domme og visse former for gigt.

Alkohol

Husk at alkohol feder ligeså meget som fedt. ■

Få information om hygiejne og mad-varer og hent inspiration om en bedre sammensat kost på forbrugerinfor-mation på tlf. 70 13 13 40.

De fremsender gerne publikationer mod en beskeden betaling.

Inspirationen til køkkentips og kostens sam-mensætning er hentet fra Nina Sabinskys hæfte: 'Sund og billig mad ril hiv-smittede'.

Kostpolitikken på pensionatet

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Hiv-Pensionatet har eksisteret i godt og vel 10 år. Pensionatet har plads til 11 beboere, men hertil kommer hjemmeboende hiv-smittede, der også benytter sig af husets tilbud og faciliteter, omsorg og støtte, inklusive tilbudet om mad og socialt samvær omkring måltiderne.

Hiv-Danmark har interviewet Nina Sabinsky, som er køkkenleder på Hiv-Pensionatet.

Hvem arbejder du sammen med i køkkenet på Hiv-Pensionatet?

- Kirsten, som også har en køkkenfaglig uddannelse. Sammen har vi det faglige ansvar for køkkenet og kosten. Omsorgsmedarbejderne laver maden i weekenden og andre dage vi ikke er der, desuden får vi god hjælp af et par frivillige.

Har Hiv-Pensionatet en kostpolitik?

- Ja, kostpolitikken er en del af pensionatets målsætning. Maden og måltiderne prioriteres højt. Vi tilbyder fuld forplejning. Der serveres morgenmad, to-retters menu til middag og varieret kold og lun mad til aften. Desuden serverer vi mellemmåltider eftermiddag og aften.

Hiv-Pensionatets brugere er ofte stærkt medicinerede og med ringe appetit. Generelt er deres immunsystem hårdt belastet, og det gør dem ekstra sårbare over for følgesygdomme og andre mere banale sygdomme. Derfor er en del af pensionatets brugere på særlige diæter.

Maden er et væsentligt fundament for velvære for alle mennesker, men betyder særligt meget for syge mennesker og mennesker i krise.

Vi laver selvfølgelig sund og nærende kost med mange vitaminer og mineraler, men udover det rent ernæringsmæssige betyder nydelsen og det sociale samvær omkring måltiderne meget. Vi prioriterer derfor at kunne tilbyde mad efter den enkelte brugers behov og ønsker.

Har behovet for kosten ændret sig gennem de 7 år, du har arbejdet her?

- Da jeg startede var der flest, der skulle tage på, men efter kombinationsbehandlingen ser vi flere og flere, der er på diæter f.eks. pga. diabetes og for højt kolesteroltal. En anden bivirkning af kombinationsbehandlingen er lipodystrofi, fedtphobninger.

Kan I imødekomme disse særlige behov?

- Køkkenet laver specielle diæter til brugere med diabetes, for højt kolesteroltal og til dem, der skal tage på eller tabe sig. Vi tager også hensyn til f.eks. vegetarer og brugere, der kun spiser halalslagtet kød.

Vi har en del småtspisende, som der skal kræses særligt op for. Maden kan være nok så lækker og indbydende, men den styrker jo først, når den er spist! Derfor er det vigtigt at skabe så gode og hyggelige oplevelser som muligt for alle omkring maden.

Vi tager hensyn til beboernes ønsker til madplanen, og man er altid velkommen i køkkenet til en snak eller en mellemmad.

Hvad så når beboerne flytter hjem?

- Jeg tager en samtale med beboerne, når de flytter ind. Vi får talt om deres særlige behov, og hvad køkkenet kan tilbyde. Mens de bor her og måske fortsætter med at komme her, taler vi også sammen. Jeg vejleder gerne om kosten, men det er ikke et systematisk tilbud til alle ved fraflytning.

Min vejledning består af at gennemgå en typisk morgenmad, frokost og aftensmad. Hvad beboeren bør fjerne og, hvad bebo-

eren kan supplere sin kost med ud fra den eksisterende kost.

Men det er ikke noget, som jeg automatisk gør over for alle. På Hiv-Pensionatet kommer man for at rekreere sig, så det forhold tager vi også hensyn til.

Men har du nogle gode kostråd, som er enkle at bruge i hverdagen?

- Det er meget individuelt, hvad man kan vejlede personer i angående kost. Men jeg understreger altid, at det er vigtigt at købe friske råvarer og i små mængder.

Hvis man har nedsat appetit og ikke kan tage på, er det en god idé at drikke et halvt glas juice en halv time før måltidet, øse små portioner op og bruge en lille tallerken, at spise og drikke ofte - husk, at lidt er bedre end intet.

Har man brug for kolesterolnedsættende kost, kan man spise mere groft brød, frugt og grønsager, skære synligt fedt fra og købe aldrig ind, når du er sulten.

Hvis man ikke er specielt madinteresseret, eller hvad man skal kalde det, råder jeg gerne personer til at købe nogle færdigretter frem for andre.

Nina Sabinsky er 52 år. Hun er uddannet pædagog og har efterfølgende uddannet sig til kinesiolog (alternativ behandler) og sygehjælper.

I 7 år har hun været køkkenleder på Hiv-Pensionatet. Hun modtog i år sammen med to kolleger AIDS-Fondets patientpris for sin mangeårige indsats for hiv-smittede.

Hvad med kostråd i forhold til nogle af de bivirkninger, som hiv-smittede oplever ved medicinen eller som er en følge af selve sygdommen?

- Der findes jo mange husråd. Mod tynd mave virker revne æbler med muskat godt.

Det er vigtigt samtidig at begrænse indtaget af mælkeprodukter. Og undgå mad med højt fiberindhold som f.eks. kål, bønner, blommer og fuldkornsbrød.

Hvis man skal have mælkeprodukter, er Cultura et godt produkt, fordi det indeholder mange nyttige mælkesyrebakterier.

Fremfor alt kan man med fordel spise små portioner flere gange om dagen. Spis langsomt og tyg maden grundigt, spis sammen med andre.

Er man irriteret af svamp bør man holde igen med en meget sukkerholdig kost. Så der skal man jo helst holde sig fra saftevan-det og lignende.

En god ide er også at supplere sin kost med en vitamin eller mineral pille hele året rundt.

Hiv-Pensionatet har et ønske om at ændre det eksisterende madtilbud til noget endnu bedre.

Derfor har pensionatet søgt penge til omlægning, så alle de anvendte råvarer kan blive økologiske.

Dette er primært ud fra ønsket om at vælge råvarer, der belaster miljøet mindst muligt, men også ud fra en overbevisning om, at hiv-smittedes kroppe, der i forvejen er hårdt belastede af både selve sygdommen og af medicineringen, bør skånes for yderligere belastning med fremmede stoffer, der ikke er nødvendige. En del af projektet er også at få formuleret Hiv-Pensionatets kost- og måltidspolitik. ■

Er du interesseret i at høre mere, f.eks. om muligheden for et ophold, kontakt da:

Hiv-Pensionatet
Antoinettevej 1
2500 Valby
Tlf. 36 30 51 50
Fax 36 13 10 30
info@hiv-pensionatet.dk
www.hiv-pensionatet.dk

Seksualitet

Gode råd om sex

Af Solveig Roth, psykosocial rådgiver

Sex er et basalt behov. Få parforhold kan fungere, hvis sexlivet ikke fungerer tilfredsstillende.

Der er mange par, der oplever, at sexlivet og lysten til sex ændres, når hiv bliver virkelighed. Nogle par holder sig måske tilbage for at have sex. Andre kommer af vane til at dyrke for kedelig sex, fordi man af hensyn til hinanden ikke får talt om sex og hiv.

Det er derfor vigtigt 'at se hiv i øjnene', så man ved, hvad man er oppe imod.

Det gør man ved at få kendskab til smitteveje, hvordan man beskytter sig og hvad man gør, hvis uheldet skulle være ude, se omtale af P E P på s. 11.

Men måske vigtigst af alt: Det er vigtigt at turde tale sammen om lyst, sex, og forblive opsat på at bevare sin seksuelle sundhed.

Sammen med AIDS-Linien har Hiv-Danmark udformet et par gode råd om seksualitet, når hiv er inde i billedet:

Spændende sex med kondom

* Rul kondomet på med munden - det pirrer og modvirker faldende erektion. Øv dig på en augurk eller gulerod og køb kondomer med en smag, du kan lide. Undgå kondomer med sæddræbende creme, som smager ubehageligt. Overrask din partner!

* Øv jer i at pirre hinanden på andre måder, mens I sætter kondomet på. Tal åbent om, hvad der ophidser jer allermost i situationen. Husk på, at bruge kondom er at vise omsorg.

* Kondomers pasform er lige så individuel for mænd som brystholdere er for kvinder. Prøv en masse forskellige kondomer og find frem til det, der støtter og strammer dig bedst. Aids-Info på Fyn har f.eks. et af landets største udbud af kondomer, og apotekerne sælger en planpakke med fem forskellige typer af kondomer.

* Hvis du som mand synes, at kondomet er besværligt og lystdræbende, så øv dig i at sætte det på. Onanér og få udløsning i det, så du mærker, hvordan det er. Øvelse i enrum gør mester, så du kan blive klar til at være sammen med din partner.

* En dråbe glidecreme på penishovedet kan dæmpe irritationen, når gummi og den følsomme hud gnider mod hinanden.

AIDS-Linien er en telefonrådgivning, hvor man kan henvende sig om alt vedrørende hiv og aids.

Tlf. 33 91 11 19, hverdage ml. kl. 9 - 23 og i weekenden ml. kl. 11 - 18.

* Kondomer fjerner angsten for at blive smittet eller at smitte andre. Du og partneren kan dermed bedre give jer fuldt hen under samlejet.

* Hvis kondomet er for hæmmende for sexlivet, eller I ønsker lidt afveksling, er et Femidom en mulighed. Femidomet er en slags forstørret kondom, blot formet til at blive ført op skeden. Med en ring i Femidomet fastsættes det som et pessar. Femidomet beskytter som et kondom. Bøsser kan også have glæde ved Femidomet ved analsex.

God sex uden samleje

* Lad hans nydelse over orgasmen pirre dig ved at lade ham komme på din mave eller dit bryst - når du kan lugte sæden, vækkes smagen af den også.

* Når det er din orgasme, det gælder, kan han creme dit maveskind eller bryst ind i sæden og bruge dildo eller et andet stykke legetøj til at ophidse dig.

Sensualitet og nye erotiske sider

* Læg jer tæt sammen, hud mod hud, i alverdens stillinger, og svøm i hinandens nærhed, duft og bløde hud.

* Gå på opdagelse i hinandens kroppe og find de områder, som er allermest følsomme. Lad være med at røre kønsorganerne. Oplev det pirrende ved at blive kysset på halsen, suttet på tæerne, aet på inderlårerne, under baller eller hvor du nu er mest følsom.

* Massér og ornanér hinanden. Brug massageolie på kroppen - den får hudens følsomhed til at stige. Brug vandbaseret glidecreme på kønsdelene.

* Tag et langt, varmt bad sammen - med stearinlys, vin og musik - og gnid hinanden grundigt ind i skummende sæbe. Man kan vaske hinanden meget pirrende, og huden bliver blød, glat og følsom, når den driver af sæbe.

Nye sex-vaner

* Ring og ophids din partner, mens han eller hun er på arbejde.

* Aftal at det er forbudt at have sex i soveværelset det næste stykke tid, at det kun må foregå i køkkenet.

* Opfind rollespil, der pirrer jer erotisk. Giv hinanden opgaver: Gå til fest uden trusser, tilbered et erotisk måltid osv.

* Rollespil kan give erotiske oplevelser og behøver ikke at afsluttes med samleje.

* Forkæl din krop og gør noget ud af dig selv. Både for dig selv og din partners skyld. Tænd stearinlys og spil velvalgt musik og skru godt op for varmen. Det øger den erotiske stemning.

* Læg jer tæt sammen og fortæl hinanden erotiske historier om jeres fantasier. Hvad vil du f.eks. gøre med din partner i en sovevogn eller på et offentligt toilet. Hent inspiration fra erotisk litteratur, sexblade eller film. - Og digt selv videre!

* Gå på opdagelse i sexlegetøjets verden. Bestil pr. postordre eller over internet, hvis du ikke bryder dig om at gå i sexbutikker. Der er masser af muligheder, og de er ikke kun for mænd.

En legende: Kysset

* Dyrk kysset og prøv nye varianter af tungekysset - der er andre dele end tungen at pirre i munden. Lad din tunge og læbe lege med din partners mund - leg med læberne, den bløde hud på bagsiden af dem, under tungen og i mundhulen, som er følsomme på hver sin måde.

Brug også din mund til intens pirring af din partner - du kan slikke, sutte, kysse og suge din partner næsten over hele kroppen.

Rådgivning: Sex uden angst

Risikoen for at blive smittet af en dråbe sæd, blod eller fra skedesekret er meget lille. Man skal passe på, men der er ingen grund til at blive angst.

Ring eller tal med en rådgiver, hvis du er i tvivl, fremfor at lade angsten ødelægge din nydelse ved sex. ■

Rådgivning Vest Fyn og Jylland

Vestergade 5, 2. sal, 8000 Århus C
Henvendelse på tlf. 70 22 58 68,
hverdage mellem kl. 9.00-14.00.

Rådgivning Øst Sjælland og Øerne

Skindergade 44, 1., 1159 Kbh. K
Henvendelse på tlf. 33 32 58 60,
hverdage mellem kl. 10.00-14.00.

Pårørende: Du skal involvere dig!

Af Morten Eiersted, informationsmedarbejder

Dorthe er omkring 40 år gammel. Hun blev pårørende til en hiv-smittet, da hun for lidt over et år siden mødte sin kæreste Gert.

Hiv-Danmark har mødt Dorthe for at interviewe hende om at være pårørende til en hiv-smittet.

Du mødte Gert for lidt over et år siden?

- Ja, Gert er den første mand, som jeg møder, efter at jeg mistede min mand Bo for 2½ år siden. Han var kommet hjem for at spise frokost, som han plejede, da han beklagede sig over, at han havde smerter, og at det snurrede i kroppen.

Han satte sig i sofaen for derefter at rejse sig og falde om af en blodprop. Det var et stort chok for mig. Vi har været sammen i 17 år og han døde som 42-årig, det var ikke til at fatte.

Men du møder Gert?

- Ja, jeg er jo forsigtig af mig men også glad for at møde en ny mand efter min Bo. Gert og jeg har det rigtig sjovt sammen, og der går faktisk lang tid med blot at røre og kysse hinanden. Gert lægger ikke op til mere end kys og kram.

Jeg vil jo gerne mere, og det virker også på Gert, som om han også gerne vil mere - altså det rent seksuelle.

Da der så er gået et stykke tid, fortæller han mig, at der er noget alvorligt, han gerne vil tale med mig om.

Vi er i Tivoli den aften, og vi tager hjem til mig. Da vi er kommet hjem, siger han så:

Dorthe, jeg har noget jeg skal fortælle dig. Jeg er hiv-smittet, men det er ikke farligt at være sammen med mig. Hvis du vil, kan du vise mig døren. Så vil jeg gå! Det er op til dig, Dorthe.

Hvordan tog du det, Dorthe?

- Jeg var meget chokeret. Jeg havde jo lige mistet min Bo, så der var mange tanker foruden det, som Gert fortalte om sig selv,

der løb gennem mit hovede. Jeg holdt meget af den Gert, jeg havde lært at kende.

Jeg fortalte Gert, at det ikke forandrede mine følelser for ham. Men jeg var selvfølgelig påvirket. Jeg syntes ikke kun, det var noget som jeg skulle forholde mig til. Jeg har også en datter, og jeg vidste ikke på det tidspunkt, hvordan jeg skulle fortælle hende, hvad Gert havde fortalt mig.

Vi talte meget den aften. Gert tilbød mig, at jeg kunne tage med ham hen på hospitalet til sit næste tjek. På den måde havde han forberedt sig grundigt, fordi han havde søgt rådgivning om, hvordan og hvornår han skulle fortælle mig, at han er hiv-smittet.

Den aften tog vi afsked med et varmt kram, og jeg lovede snart at vende tilbage til ham, når jeg var kommet lidt på plads med mine følelser.

Du følte, at andre også skulle have at vide, at Gert er hiv-smittet?

- Både ja og nej. Det var selvfølgelig noget som Gert skulle sige god for, men der var også nogle, der skulle vide det om Gert, hvis han og jeg skulle udvikle vores forhold.

Jeg talte meget med en fortrolig veninde om det. Til alt held har jeg en veninde, som igennem en årrække har beskæftiget sig med hiv. Hun kunne hjælpe mig med nogle af mine tanker.

Men du valgte at tage med på hospitalet?

- Ja, det valgte jeg. Jeg er meget glad for, at jeg gjorde det. Her fik jeg information om Gerts piller, de fortalte mig om, hvor rask han er, og en sygeplejerske informerede mig om sikker sex, P E P (se boks til højre) mv.

Lige fra Gert fortalte om sin hiv-smitte, har jeg fulgt ham med hans hiv.

Hvor meget fylder hiv i hverdagen?

- I vores hverdag betyder det ikke noget. Jeg er med, hver gang Gert skal på hospitalet. Sådan har det været i hele det år, jeg har vidst, at Gert er hiv-smittet.

Som seksualpartner til en hiv-smittet har jeg taget mod tilbuddet om selv at blive

testet for hiv hvert halve år. Den beslutning har jeg det godt med.

Jeg er også med, hver gang Gert er til rådgivning i Rådgivning Øst. Når vi er der, taler vi om de problemer, som Gert har. For det, der vedkommer hans liv, vedkommer jo også mig.

Jeg tror, at den måde jeg vælger at involvere mig i Gerts liv på, også har hjulpet mig med at forholde mig til, at Gert er hiv-smittet.

I hverdagen falder der af og til en bemærkning fra mig, om han nu har husket at tage sine piller. Og jeg søger da også på nettet om alternativ medicin, kosttilskud og vitaminer.

Men fordi jeg netop er sammen med Gert, hver gang han er til tjek og rådgivning, er det ligesom der, at hiv er i vores forhold.

Har du nogle råd til pårørende til hiv-smittede?

- Ja, man skal som pårørende til en hiv-smittet involvere sig. Man skal selvfølgelig være indstillet på at have et forhold til en hiv-smittet, men jeg vil i dag sige, at man ikke skal være bange for at møde en hiv-smittet.

Som pårørende skal man gå med til møder, man skal gå med til kontrolbesøg og til rådgivning.

Og som seksualpartnere skal man finde opskriften på sikker sex. For os er sikker sex blevet en vane, og det er meget betryggende. Gert har gjort og gør sig mange tanker om, at han ikke ønsker at smitte mig med hiv. De tanker gør jeg mig også, men jeg har det godt med, at vi dyrker sikker sex og passer på hinanden. ■

Navnene Dorthe og Gert er opdigtet, men identiteten bag navnene er kendt for Hiv-Danmark. Dorthe er ikke hiv-smittet.

PEP

PEP (Post exposure prophylaxis) kan gives som forebyggelse til personer, der umiddelbart har været udsat for risiko for hiv-smitte, f.eks. ved usikker sex. Behandlingen skal iværksættes så hurtigt som muligt, og som hovedregel senest 24 timer efter udsættelse for hiv-smitte.

Den mest udbredte PEP består af Combivir og Crixivan eller Combivir og Viracept. Det er den samme type medicin, som benyttes ved kombinationsbehandlingen til hiv-smittede.

Hvis man ved, at den, som har påført hiv-smitten, er resistent over for stoffer, der indgår i den gængse PEP behandling, kan der tilbydes andre former for PEP. Behandlingen skal tages i 4 uger.

I hvilke tilfælde gives PEP?

PEP efter seksuel udsættelse for hiv-smitte tilbydes som hovedregel i tilfælde, hvor den samlede risiko for hiv-smitte er af samme størrelsesorden som efter et nålestik med hiv-smittet blod (dvs. ca. 0,3 %). I praksis gælder det personer, der har haft usikkert vaginalt eller analt samleje med en kendt hiv-smittet partner.

Hvis man har været modtagende part i et analt samleje, hvor partnerens hiv-status er ukendt, kan PEP efter individuel vurdering også tilbydes. I vurderingen indgår bl.a. sandsynligheden for hiv-smitte hos partneren.

PEP tilbydes sædvanligvis ikke efter oralsex.

Det er den infektionsmedicinske læge, der i hvert enkelt tilfælde vurderer, om der skal tilbydes PEP.

Hvor kan man få PEP?

Man henvender sig til vagthavende læge på de infektionsmedicinske afdelinger på hospitalerne. Bor man langt væk, kontaktes det lokale sygehus, som så tager kontakt til de infektionsmedicinske afdelinger på de større hospitaler.

Virker PEP?

Erfaringerne med PEP, der er givet efter stikuheld med sprøjter, i dyreforsøg og til gravide for at hindre smitte af fosteret, peger alle sammen på, at der vil være en gavnlig effekt ved tidligt at give PEP. Der er med PEP ikke nogen garanti for, at de, der er blevet udsat for risiko for hiv-infektion, ikke smittes med hiv. Mere end halvdelen af PEP-behandlede har bivirkninger overvejende i form af kvalme og træthed; PEP er altså ikke en 'fortrydelsespille' eller en erstatning for sikker sex.

I 2001 blev PEP givet i 38 tilfælde af usikker sex.

(Kilde: Suzanne Lunding, Hvidovre Hospital)

Hiv-smittet i Vietnam

Af Anders Dahl, AIDS-Linien

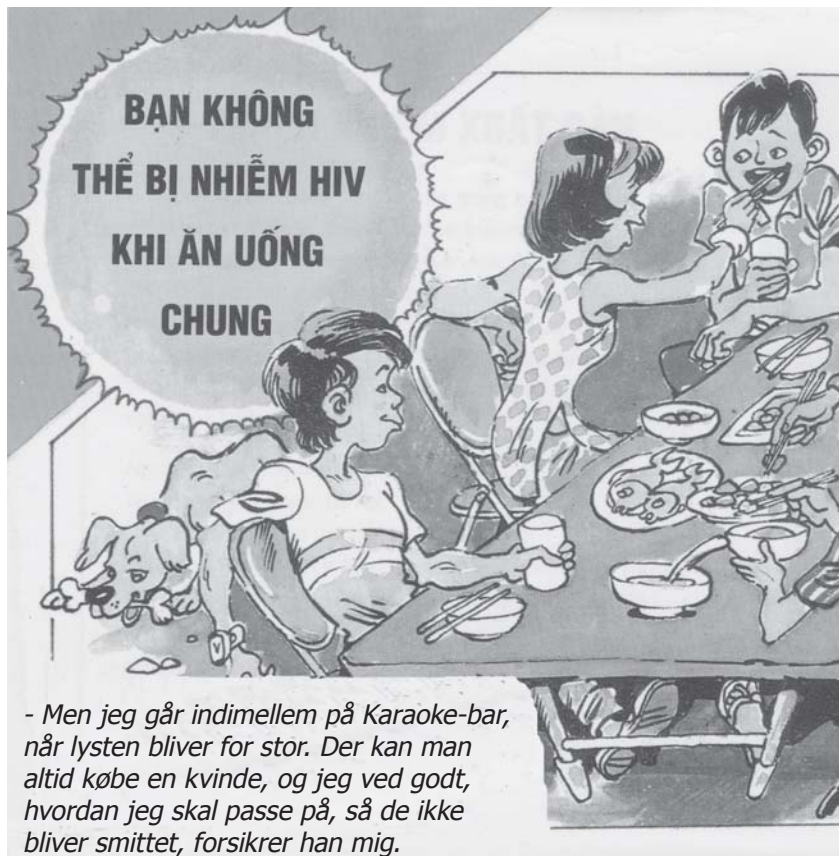
- Nej, jeg bliver aldrig gift. Der er ingen, der vil gifte sig med en hiv-smittet mand.

På en måde er Minh en helt almindelig ung vietnamesisk mand. 27 år er han. Slank af bygning, sorthåret og lidt genert. Jeg møder ham på hans arbejdsplads i Hanoi, hvor han deler kontor med to jævnaldrende unge kvinder. Jeg har lavet en aftale med Minh om et interview, for han er nemlig en af de ganske få af Vietnams næsten 70.000 kendte hiv-smittede, der indimellem træder offentligt frem. Ikke i aviser og tv, men han har holdt flere foredrag på skoler og universiteter om risikoen for hiv og at leve som hiv-smittet, og han har heller ikke noget imod at tale med mig. Jeg skal blot love ikke at nævne hans rigtige navn. Ikke engang hvis jeg skriver noget om ham i Danmark - man kan aldrig vide, hvem der vil få det at se, som han siger.

Da Minh for fem år siden fik at vide, at han var hiv-smittet, havde han en kæreste som næsten alle andre unge i Vietnam har det. Men hun forlod ham, da han fortalte, at han var hiv-smittet. Han udtrykker ingen bitterhed over det, faktisk snarere noget jeg vil tolke som forståelse. Han er godt klar over, at han som hiv-smittet er 'et dårligt ægteskabspapir' i et samfund, hvor familien betyder alt, og hvor det at få børn og videreføre slægten er det helt centrale i livet for alle.

Minhs kollegaer ved godt, at han er hiv-smittet, så der er ikke noget mærkeligt i, at jeg kommer for at tale med Minh. De passer deres arbejde, mens jeg taler med Minh, og heldigvis taler han så godt engelsk, at vi kan kommunikere uden tolk. Indimellem må han dog spørge en af sine kvindelige kollegaer, hvis der er et ord han ikke kan huske, hvad hedder på engelsk.

Da Minh har fortalt mig, at han aldrig bliver gift, læner han sig ind over bordet for at komme tættere på mig og sænker stemmen, for at hans kollegaer ikke skal høre, hvad han siger:

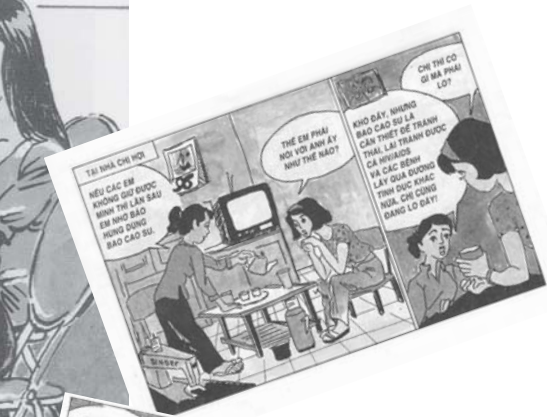

Han fortæller dem aldrig, at han er hiv-smittet, for han er ikke i tvivl om, at de så straks ville afvise ham. Og så ville rygter om at han er hiv-smittet også hurtigt løbe i en større kreds - det er han ikke i tvivl om.

Han besluttede allerede, da han blev fundet hiv-smittet på et af byens hospitaler, at han ikke ville fortælle det til nogen. Det var nok at han selv, hans forældre og lægen vidste det.

Men sådan skulle det ikke gå. Lægen fortalte det nemlig til politiet. Formentlig fordi Minh var stofbruger. Minh ved ikke selv, om det var fordi han var hiv-smittet eller fordi han var stofbruger og hiv-smittet, men i hvert fald fik politiet at vide, at han var hiv-smittet. Selvom en læge formelt set har tavshedspligt i Vietnam, er virkeligheden en anden. Og dét at lægen havde fortalt politiet om Minh's hiv-status betød, at de begyndte at besøge ham jævnligt og ikke særlig diskret. Naboerne kunne ikke undgå at bemærke de jævnlige politibesøg, og mange af dem begyndte at tro, at han var 'narko-forhandler' og undgik ham derfor. Den historie lærte Minh, at man skal være meget varsom med, hvem man fortæller, at man er hiv-smittet.

Illustrationerne til denne artikel stammer fra vietnamesiske foldere om forebyggelse af hiv og aids. Det er venligst stillet til rådighed af Anders Dahl.

Minh er en af de meget få vietnamesere, der har fået kombinationbehandling i Vietnam. Mindre end 50 mennesker har fået den behandling som er standardtilbuddet i Vesten - når der altså ses bort fra de mennesker, der har råd til at rejse til Bangkok og købe medicinen der.

Thailand producerer selv kopipræparater og kombinationsbehandling kan købes i Bangkok. Men det er der ikke mange der har råd til i et land, hvor gennemsnitsindtægten er omkring 350 US \$ om året. Minh var så heldig at komme i kontakt med en læge, som kunne skaffe medicin fra USA og fik derfor i et helt år en tre-stof-behandling. Han gik til kontrol hver måned og fik målt sine CD4-tal, der - sidste gang de blev målt - var på 376.

- Men da jeg havde fået behandling i et år, sagde lægen til mig, at nu kunne jeg ikke få mere medicin. Da der jo ikke er nok medicin til alle, og da jeg havde fået i et helt år, var der nu en anden patient som skulle have muligheden, som lægen forklarede.

På mange måder har Minh været mere heldig end de fleste. Han er, som 65% af de hiv-smittede i Vietnam, smittet fordi han har været stiknarkoman.

I fem år har han været på heroin. Han startede med at ryge det, da han var 19 år gammel, og efter tre år begyndte han også at sprøjte det. Han har været taget af politiet flere gange. Men det er altid lykkes for ham at skaffe penge til at bestikke betjentene, så han ikke er blevet sendt i 'rehabiliteringslejr', som så mange andre narkomaner bliver det.

Der er i Vietnam omkring 60 af disse såkaldte 'rehabiliteringslejre', hvor narkomaner og prostituerede interneres, ofte i et til to år, inden politiet løslader dem igen. Narkomaner og prostituerede defineres nemlig som 'social evils' (socialt djævelskab), som bør afskaffes! Og det gøres så ved at internere dem - uden at de bliver stillet for en dommer, uden at de får en forsvarer, alene på politiets vurdering.

At definere stiknarkomaner og prostituerede som 'social evils', som noget der bør afskaffes, er meget hæmmende for forebyggelsesarbejdet blandt narkomaner og prostituerede. Det betyder, at man ikke kan uddele rene sprøjter til narkomanerne, at man ikke kan udlevere kondomer til de prostituerede - og slet ikke lære dem, hvordan de skal undgå hiv-smitte. At gøre det ville nemlig - i vietnamesisk tankegang - være det samme som at acceptere narkomani og prostitution.

Da Minh havde røget heroin i tre år - og der var ikke mange dage, hvor han ikke røg, siger han - syntes han, at virkningen efterhånden blev mindre og mindre. Det gav ham ikke længere så meget energi og 'klarhed', fortæller han og hans venner sagde, at så kunne han bare injicere det - altså sprøjte det direkte ind i blodårerne - så ville han få den gode virkning ud af det igen. Det var i 1998.

- Jeg havde hørt om hiv, og at man ikke skulle dele sprøjte med andre. Men jeg tænkte ikke, at det var noget der vedkom mig. Jeg var jo bare sammen med vennerne.

[fortsættes på næste side ...](#)

Hiv-smittet i Vietnam

fortsat

Der gik mindre end et halvt år efter at han var begyndt at sprøjte, så fik Minh helvedesild og gik på hospitalet for at blive undersøgt af en læge.

- Han sagde, at det kunne være, at jeg var smittet med hiv og tog en hiv-test på mig. Min far var med mig, og jeg fik et chok. Jeg så helt normal ud og var stærk og sund. Min far blev også meget chokeret, ked af det og bange. Han blev så stresset af det, at han ikke kunne koncentrere sig om sit arbejde. Min mor blev også meget ked af det, men hun prøvede ikke at vise sine følelser. Jeg kan dog huske, at hun ikke spiste ret meget i en lang periode. Hun har senere fortalt mig, at hun troede, at jeg skulle dø meget hurtigt.

Men Minh er nu sluppet ud af sit stofmisbrug. Ved egen hjælp. Han tog en beslutning godt halvandet år efter, at han var fundet hiv-positiv. Og det var en beslutning, som viser noget om de stærke familiebånd i Vietnam.

Minhs lillesøster var efterhånden blevet så gammel, at hun snart ville få en kæreste. Minh blev klar over, at hvis en kæreste til søsteren så ham i hans tilstand - på det tidspunkt havde han tabt næsten 20 kg og var på daglig heroin - så ville søsteren aldrig blive gift.

I Vietnam er normerne sådan, at en ægte mand skal forsørge sin hustrus familie, hvis de ikke selv er i stand til det - og det var åbenlyst, at Minh ikke var i stand til at tage vare på sig selv.

Han blev klar over, at hvis han ikke holdt op med at jukse, var der en stor risiko for, at hans søster ikke ville blive gift.

Så han tog en beslutning og han bad sin far om at hjælpe sig. Han ville ud af sit stofmisbrug, og han vidste godt, at det ikke ville blive let. Så han indkøbte reb, og bad sin far om at binde ham fast til sengen.

I to måneder lå han fastbundet på hænder og fødder, og langsomt blev trangen til heroin mindre og mindre.

Da de to måneder var gået, bad han om at blive løsnet. Men de næste mange måneder blev han indendøre - for ikke at blive fristet - og gik kun udenfor, hvis hans far gik med ham.

Minh har ikke haft tilbagefald, han har til gengæld fået arbejde i et stort udenlandsk firma, som har været indstillet på at hjælpe ham.

Også her har han været mere heldig end de fleste. Ikke mange ønsker at ansætte en tidligere narkoman, men Minh gør alt, for at hans arbejdsgiver skal være stolt af ham ... og for at hans forældre skal være stolte af ham. Han synes, han har tilføjet dem nok smerte, og han vil gerne 'betale af'. Det er også derfor Minh er gået ind i oplysningsarbejdet og holder foredrag om risikoen for hiv og om at leve som hiv-smittet.

Han synes, at han 'skylder noget' for det gode liv han - på trods af alle odds - har fået. Han har endnu ikke haft modet til at være »rigtig offentlig«, altså komme i avisen og i fjernsynet, men han tror, at han en dag vil være stærk nok til at turde gøre det. ■

*Antropolog
Anders Dahl fra
AIDS-Linien har
en række
gange været i
Vietnam bl.a.
for at undervise
vietnamesiske
rådgivere i at
rådgive i
spørgsmål om
reproduktiv
sundhed.*

*Senest har
han i vinteren
2002-2003
opholdt sig to
måneder i Viet-
nam på et rej-
selegat fra
Danida.*

Straffeloven og sagen fra Esbjerg

Af Ole Morten Nygård, retsudvalget

Den 31-årige kvinde fra Esbjerg, der er blevet anmeldt af tre mænd, kan blive den første, der skal slæbes gennem en dansk retssag.

I så fald vil hun blive anklaget efter §252, stk.2 i straffeloven, den populært kaldte »Hivlov«. Ingen er tilsyneladende blevet smittet af kvinden.

Der er endnu ikke rejst tiltale mod hende, men straframmen er 4 år og desuden kan der i hendes tilfælde blive tale om udvisning af landet, da hun ikke har dansk statsborgerskab.

Som andre hiv-smittede vil hun også stå over for store problemer med en voldsom erstatning. Vi håber aldrig sagen bliver rejst.

Hvordan er loven?

For at opfriske vores alle sammens hukommelse repeterer vi lige grundtrækkene i hiv-smittedes pligter og rettigheder ud fra straffeloven:

Fakta om Vietnam

Vietnam ligger i Sydøst-Asien og har grænser til Kina, Cambodia og Laos. Indbyggertal: 80 mill. Gennemsnitsindtægt pr. indbygger: 300 - 400 US \$ om året

En tredjedel af befolkningen er under 15 år. Man har indtil nu testet knap 70.000 mennesker positive for hiv, men det antages at mellem 160.000 og 200.000 mennesker er smittet med hiv.

Det vil sige, at der relativt er ca. dobbelt så mange hiv-smittede i Vietnam som i Danmark, befolkningernes størrelse taget i betragtning.

I 1990 fandt man den første hiv-smittede person i Vietnam. Halvdelen af de hiv-smittede er mellem 20 og 29 år. 65% af de hiv-smittede er stofbrugere, der er smittet ved at dele sprøjte.

Loven pålægger den hiv-smittede mere ansvar end den ikke-smittede, for at der ikke er risiko for en smitteoverførsel. Dyrker du som hiv-smittet udelukkende sikker sex (kondom, gensidig onani, undgår at få sæd og skedeseekret i dig), er du uden for lovens rækkevidde.

Bruger du kondom, men det brister eller glider af, kan du heller ikke straffes. Kun hvis du opdager det og ikke gør noget.

Loven kræver ikke, at du fortæller dine partnere, at du er hiv-smittet, hvis blot I har sikker sex.

Fortæller du, at du er hiv-smittet, inden I har sex, og vælger I alligevel at dyrke usikker sex, er ingen af jer strafansvarlige. Hvis begge parter er gået med til usikker sex, deling af kanyler eller lignende - selvom de ved, at den ene part er smittet - kan ingen straffes for det.

Loven kriminaliserer ikke hiv-smittede kvinder, der vælger at føde uden kejsersnit, selvom læger oftest anbefaler det. Desværre kan loven bruges mod den hiv-smittede kvinde, der vælger at amme sit barn.

Selvom vi hiv-smittede altså har pligt til, enten at fortælle om vores hiv inden sex eller sikre, at der bruges kondom, er lovgivningen ingen forsikring mod at blive smittet.

Men den raske partner kan ikke dømmes for sit ansvar for, at der kan ske en smitteoverførsel. At slæbe en ex-partner i retten helbreder dog ingen, og fjerner ikke hiv.

Strafammen er 4 år, og paragraffen har, som det kan ses af sagen fra Esbjerg, ikke været i brug endnu. ■

AIDS IMPACT 2003

Bio-psykosocial konference i Milano fra den 7. - 10. juli 2003

Af Peter Tangsgaard, internationalt udvalg

Internationalt udvalg under Hiv-Danmark deltog i juli i en konference i Milano.

Kongressens indlæg spændte vidt. Hovedvægten lå på medicinske og psykosociale problemer i forbindelse med kombinationsbehandlingen.

Herudover var der en lang række foredrag om psykosociale aspekter ved at leve som hiv-smittet i forskellige sammenhænge.

Udviklingen i forhold til de tunge emner vaccine og de globale økonomiske præmisser for adgang til behandling blev kort berørt.

Som repræsentant for Hiv-Danmark var kongressen emnemæssigt meget tilløkkende. Jeg valgte som førsteprioritet de psykosociale emner, derefter prioriterede jeg i mindre omfang de medicinske og behandlingsmæssige aspekter.

Kongressen blev indledt og afsluttet med en række enslydende bekymringer for den globale tilstand i forhold til hiv og aids. Selve kongressen var symptomatisk nok kendetegnet ved at have repræsentanter, der overvejende kom fra I-landene. Kun 3 deltagere kom fra Østeuropa, hvor man ser en eksplosiv smittespredning og skønner, at situationen er ude af kontrol. På kongressen så man ligeledes få afrikanere, én sydamerikaner, men ingen fra Asien!

Lokalt i Italien havde man haft problemer med at rejse midler til rejsestipendier til knapt så velhavende, potentielle delegerede.

Det blev konstateret fra mange sider, at interessen af hiv og aids desværre er blevet sekundært. I de lande, hvor epidemien spredt sig særligt eksplosivt, kæmper man i særdeleshed med tabu om hiv og aids. I den vestlige verden har smittespredningens koncentration skiftet fra bøsse miljøet til unge heteroseksuelle, som er uoplyste i forhold til hiv.

På konferencen blev der derfor konkluderet, at der nationalt og internationalt må appelleres til de rige landes regeringer om en større opmærksomhed på hiv og aids i hjælpeprogrammer, så man med den nuværende struktur med donationer undgår 'sporadisk medlidenhed'.

I tråd hermed blev kravet stillet om retten til nationalt at producere kopi-medicin; det er i skrivende stund lykkeligvis blevet imødekommet.

Endnu mangler man fokus på problemer med infrastruktur og befolkningernes levevilkår for at kunne begrænse den videre spredning af hiv og aids.

Psykosociale temaer

En række undersøgelser om hiv-smittedes psykosociale problemer blev fremlagt på konferencen.

Mange oplæg pegede på tungtvejende psykisk belastninger hos personer, der får diagnosen 'hiv-positiv'.

Det er først og fremmest hiv-smittedes selvopfattelse men også andre sociale eller psykiske udfordringer; tanken om afhængighed af medicin er dokumenteret som en belastning i forhold til håndtering af bivirkninger.

Fra flere større hospitaler og patient- og hjælpeorganisationer forlyder det også, at der er en stor mangel på psykosocial uddannelse af plejepersonale og socialarbejdere, specielt med henblik på samtaler om seksualitet og hiv med patienter/klienter.

Disse resultater står i kontrast til undersøgelser om åbenhed om hiv-status blandt mænd, der har sex med mænd.

Her peges der på, at åbenhed om status har en god effekt på evnen og viljen til også at dyrke sikker sex med ikke smittede partnere. ■

Nu kan hiv-smittede chatte på **HIV t HIV**

Det nye initiativ er taget af Hiv til Hiv, der er en undergruppe i Hiv-Danmark. Hiv til Hiv er en gruppe ressourcestærke hiv-smittede mænd og kvinder med forskellig baggrund, alder og seksualitet, som tilbyder at dele erfaringer fra et liv med hiv under huden.

Hiv til Hiv tilbyder personlige samtaler og erfaringsudveksling omkring det at leve med hiv. Det er vigtigt at understrege, at det er frivillige hiv-smittede, som står bag initiativet og at gruppen ikke er uddannede terapeuter. Du kan kontakte Hiv til Hiv via Hiv-Danmarks rådgivere...

Hiv t hiv-chat er en videreudvikling af det ovennævnte tilbud og gruppen håber via nettet at komme i kontakt med endnu flere, som er i samme situation - nemlig berørt af hiv.

På Hiv t Hiv-chat kan du være totalt anonym og selv bestemme, hvor åben du vil være om din situation som hiv-smittede.

Du kan på Hiv t hiv-chat få mulighed for at tale med andre om emner som f.eks.:

- * Seksualitet
- * Anonymitet
- * Ensomhed
- * Arbejde
- * Sygdom
- * Medicin og bivirkninger
- * Kæreste, familie og børn
- * Eller hvad du har på hjerte

Er du nysgerrig, så klik på hiv-chat på www.hivinfo.dk hver torsdag mellem kl. 19.00 og kl. 21.00. De frivillige hiv-smittede vil være at træffe de følgende torsdage i samme tidsrum.

Hvis du vil vide mere om Hiv til Hiv, så klik på www.hiv-danmark.dk (under aktiviteter).

Shit, mand!

Af Ole Morten Nygård

Gamle mænd bliver sure og får nedgroede negle. Sådan er det bare, tænkte jeg, midt i år af evig betændelse ved storetæerne, smerter, blodvåde sokker og uskønne bare tæer i sandalerne. Og periodisk større eller mindre smerter ved at gå. Men hvad helvede, når man nu har overlevet døden, aidsen og alligevel ikke blev blind af CMVen? Hvad klynker du for? Du er bare ved at blive som andre gamle mænd, snerrede jeg til mig selv.

Mine skiftende hospitalslæger vidste ingen råd. Min trofaste fodterapeut fortalte om dem, der havde langt dårligere negle og min praktiserende læge gav mig noget helvedessten at svitse det med. Det hjalp ind i mellem, selvom sårene blev sorte, men produktet forsvandt fra danske apoteker. Først da jeg skiftede til ny praktiserende læge i raseri over, at ham jeg havde intet ville gøre, fandt den nye frem til, at man kan få helvedessten fra Tyskland via Sønderborg Apotek. Og så isede han ellers på tæerne hver tredje uge.

- Jamen, kan man så ikke bare sætte tæerne af, foreslog jeg ham desperat efter slutteligt at kunne opremse: Neglene trukket af tre gange, opereret den ene fod i siden, to år med jævnlige besøg hos fodterapeut, og et stille 'det må du leve med' fra et utal af læger.

- Det vil nok hæmme din gangart markant, lød det tørt, mens han isede videre på de vorter under neglene, som kunne være årsagen til mine lidelser. Det virkede tildels, men aldrig i længden.

Ingen af alle disse hjælpere, eller for den sags skyld jeg selv, satte på noget tidspunkt alt dette i forbindelse med hiv. Over seks år skulle der gå, før end jeg klamrende mig til et nyt spinkelt håb endte på Bispebjerg hudklinik, hvor lægen straks diagnostiserede: Bivirkninger til kombinationsbehandlingen.

Der sidder man så på Riget med sin læge og skal vælge mellem 24 stoffer. Pink, brune, hvide, tofarvede.

Hvilke gaver og hvilke bivirkninger er det nu, man vil vælge til og vælge fra. Nogle stoffer var irrelevante pga. andre mediciner jeg får. Skulle jeg vælge dem med svag konstant feber, dem med sikker diarre, dem man bliver ør i hovedet af, eller er leverskader bedre?

Jeg valgte leverskaderne, da jeg ikke mener, jeg er gevaldigt alkoholiseret, og nu har nyrerene jo også stået for tur med Crixivan i ca. 7 år.

- Husk langsom indkøring: 1 pille Viramune om dagen de første 14 dage og derefter op på 2 om dagen. Får du voldsomme bivirkninger, så kom med det samme. Nogle kan være livstruende.

Til gengæld accepterede min læge på Rigets tålmodigt mit lange foredrag om 'de forpulede lægers manglende viden', kravet om at de tog det op på konference og at alle i Crixivan-behandling skulle udspørges om disse bivirkninger.

Hændernes og føddernes oversider begyndte at brænde, væskende vabler på hånden, udslæt og diarre-ture. Men jeg var jo forberedt, og efter 10 dage var al neglebetændelse væk!

- Denne pakke kan holde en måned, sagde sygeplejersken, da jeg snart igen var på hospitalet efter medicin.

Men først da jeg kom hjem, gik det op for mig, at jeg fro og frejdig havde startet på fuld dosis, og derefter var gået op til dobbelt dosis! Shit! I en vis fart og med røde ører kom jeg ned på normal dosis, og bivirkningerne svandt til det acceptable.

Næste gang på Riget var jeg ydmyg. Men ingen bebrejdelser eller hånsord kom der om 'de elendige forpulede patienter, der aldrig kan finde ud af at tage deres medicin korrekt'. ■

HIV, LIV OG BEHANDLING

Har du lyst til at deltage i et kursusforløb, der gør dig i stand til at bruge det etablerede system mere aktivt?

Så er kurset Hiv, Liv og Behandling måske noget for dig. Kurset sætter fokus på hiv, sygdom, behandling, resistens, bivirkninger, ny forskning og ikke mindst hvordan du selv kan håndtere og påvirke dit liv som hiv-smittet. Også emner som den sociale lovgivning, forsikringer, rejseforsikringer, rejserestriktioner vil blive belyst.

Kursets formål er at uddanne dig som hiv-smittet til at tage ansvar for dit liv, sygdom og behandling. Hvad enten du er i medicinsk behandling eller ej.

Sted og dato Kafe Knud, Skindergade 21 kld., Kbh
Tirsdag d. 4. 11. 18. & 25. november

Sted og dato AktHIVhuset, Vestergade 5 2., Århus
Torsdag d. 6. 13. 20. & 27. november

Tidspunkt

Alle dage fra kl. 18.00 til 22.00. Der vil blive serveret et måltid mad kl. 18.00, og aftenens program begynder kl. 19.00.

Begge cafeer vil være åbne fra kl. 17.00.

Kurset er gratis, men du skal tilmelde dig, og tilmeldingen er bindende. Det forventes at du kan deltage alle 4 gange. Og du skal være hiv-smittet for at kunne deltage.

Tilmeld dig senest fredag d. 31. oktober hos Hiv-Danmark på tlf. 70 22 58 68. Tal med Karen Skinnerup.

Derefter vil du få tilsendt en tilmeldingsblanket, som du skal udfylde og returnere til Hiv-Danmark.

- Jeg fik en meget god indsigt i, hvordan jeg som patient kan gå ind og have en holdning og påvirke planlægningen af min behandling. Samtidig føler jeg mig også på baggrund af kurset stærkere rustet til at tage beslutninger i denne sammenhæng.

- Generelt synes jeg, at kurset var godt. Det var nogle meget velforberejdede oplægsholdere, som kunne deres stof. Det var rart at komme tæt på lægerne, uden at de havde kittel på.

(Citerer fra kursist ved Hiv, Liv og Behandling 2002)

Kurset er udbudt af Hiv-Danmarks patientrettighedsudvalg i samarbejde med Kafe Knud og Akthivhuset.

Kurset er venligst sponsoreret af medicinalfirmaet GlaxoSmithKline.

AktHIVhuset

Tirs., ons. & tors.: kl. 9.00-16.00

HIV-CAFÉ

tirsdag kl. 19.00-22.00

ÅBEN CAFÉ

torsdag kl. 14.00-17.00

MALER-GRUPPEN

mandag i ulige uger, kl. 15.30-18.30

AKTHIVISTERNE

første onsdag kl. 18.00

PÅRØRENDE GRUPPEN

første torsdag, kl. 19.30

KVINDEGRUPPEN

mødes jævnligt

Menuplan

i HIV-GRUPPEN

tirsdag kl. 18.00-19.00, fællesspisning for kr. 50,- v/ 2 retter.

Tirsdag d. 7/10

Chili con carne m/hjm.bagt flutes, blandet salat, tortillachips & cremefraiche.

Gorgonzola m/syltede valnødder & brød.

Tirsdag d. 14/10

Vildt-aften i AktHIVhuset. Der vil være mulighed for at købe god rødvin til maden.

Husk at tilmelde dig senest tirsdag d. 7/10. Du må regne med en lidt højere pris end sædvanligt!

De følgende tirsdage introduceres en ny ordning med fællesspisning. Hør nærmere i AktHIVhuset.

Vesterg. 5 - 8000 Århus C - tlf. 70 22 58 68

At være hiv-smittet og i arbejde

Tid : Mandag, den 27/10, kl. 19.00.

Sted: Kafe Knud, Skindergade 21, kld. Kbh.
Temaaften i Kafe Knud med oplæg af Karin Westh og en hiv-smittet om at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet.

- * Hvem har ret til at vide hvad?
- * Hvad gør jeg, hvis jeg bliver syg?
- * Flexjob - hvem kan få det og hvordan?
- * Fra pension til arbejde?
- * At begynde på en ny uddannelse?
- * Hvem kan hjælpe?
- * Hvordan hjælper jeg mig selv?
- * Lovens muligheder og begrænsninger.

Udnyt dine muligheder og overvind dine egne begrænsninger!

Fællesmøde i Brugergrupperne fra Hvidovre Hospital, afd. 112 og 144 og Rigshospitalets afd. M, afsnit 5212

Tid : Torsdag, den 6/11, kl. 19.00.

Sted: Hvidovre Hospital, Kettegårds Allé 30, aud. 3 - 4.

Alle brugere er velkomne; der er ingen tilmelding! Foreløbige emner:

- * Nyt fra forskningen.
- * At leve et bedre liv med hiv og aids.
- * At tackle fysiske og psykiske problemer.
- * Bivirkninger.
- * Omgang med andre.
- * Sex.

Skal vi have børn? - Valget kan træffes!

Tid : Mandag, den 17/11, kl. 19.30.

Sted: Kafe Knud, Skindergade 21, kld. Kbh.

Mød op og få hjælp til måske at træffe dit/jeres valg. Dorte og Marcus fortæller om de faser, som man gennemgår, når 2 hiv-smittede vælger at få et barn sammen. Hvad var der mentalt taget stilling inden graviditeten?

Forløbet under og efter graviditeten hos både familien, jordmoderen, hospitalet og sundhedsplejen.

At blive forældre og gå til kontrol med ønskebarnet! Blev barnet hiv-positiv eller hiv-negativ?

Overvejer du/I at få børn, hvad enten begge er hiv-smittede eller blot den ene partner, så læg vejen forbi Kafe Knud til en spændende og humoristisk aften. Og tag gerne pårørende med

Vel mødt !

Onsdag d. 8/10, kl. 19
 Medicinsk opdatering ved læge Niels Obel fra Odense Universitethospital

Fredag d. 7/11, kl. 18
 Mortensaften arrangement

Mandag d. 24/11, kl. 19
 Temaaften i kirkesalen på Odense Universitetshospital

Tirsdag, d. 25/11, kl. 19
 Temaaften i Aids Info ved læge og sexolog Amneh Hawwa

Lørdag, d. 27/12, kl. 14
 Julefrokost i cafeen

Første fredag i hver måned, spisning i cafeen kl. 18.
 Hiv til Hiv telefon (tirsdag, kl. 19 - 21)
 Tlf. 63 14 28 05.
 Besøgsvennetjenesten Hiv-nettet
 Tlf. 63 14 28 11.

Jernbanegade 16, 2. - 5000 Odense C - Tlf. 63 14 28 14

Sorggruppe ved
 Sct. Maria Hospice
 i Vejle

Sorggruppen er et tilbud til hiv-smittede, pårørende, voksne børn og efterladte.
 Hvis du ønsker at deltage i sorggruppen, kan du rette henvendelse til Rådgivning Vest på tlf. 70 22 58 68.

Opskrift fra Kafe Knud

Kims gulerodssuppe

1 kg gulerødder
 2 store løg
 2 store kartofler

Skæres i stykker og kommes i en gryde, dækkes med vand og koges til de er møre. Blendes og tilsættes 250 gr. naturel ost. Smages til med salt, peber, kanel og citronsaft.

Serveres med et nip frisk koriander og en lille klat kold creme fraiche. Velbekomme!

KAFE KNUD

Skindergade 21, kld -1159 Kbh K
 tlf. 33 32 58 61
 Onsdag til fredag kl. 14 - 22
 Køkkenet lukker kl. 20.30

Onsdag d. 8.10
 Ovnbagt fisk m/tahin & mynte. Veg.: Pesto pasta.

Tordag d. 9.10
 Flæskesteg med sprød svær.
 Veg.: Pappardelle m/vilde svampe.

Fredag d. 10.10, Kulturmat. Middag og underholdning aftenen igennem. Åbent til kl. 24. Program følger.

Onsdag d. 15.10
 Boller i karry m/løse ris.
 Veg.: Pandekager m/lynstegte grønsager & tofu.

Tordag d. 16.10
 Stegt perlehøne m/salvie, bladselleri & blodappelsin.
 Veg.: Broccolisuppe & ristet brød m/gedeost.

Fredag d. 17.10
 Pandestegt torskefilet m/persille & kapers.

Onsdag d. 22.10
 Asiatiske frikadeller. Veg.: Grønssagstærte.

Tordag d. 23.10
 Svinekotelet m/timian, citron & pesto.
 Veg.: Tagliatelle m/ærter fløde & parmesan.

Fredag d. 24.10
 Bøfstroganoff m/kartoffelmos.
 Veg.: Kartoffelmos m/vegetarsauce.

Onsdag d. 29.10
 Gammeldaws spaghetti m/kødsovs.
 Veg.: Grønssagskarry m/ris.

Tordag d. 30.10
 Stegt lammekølle m/rosmarin & hvidløg.
 Veg.: Stegte grøntsager m/ris.

Fredag d. 31.10, surprise.

Onsdag d. 5.11
 Pariserbøf. Veg.: Basilikumtærte.

Torsdag d. 6.11
 Kylling i grøn karry. Veg.: Grøntsager i grøn karry.

Fredag d. 7.11, Kafe Knuds gæstebud.
 Husk tilmelding senest d. 5.11. Bordet dækkes til kl. 19. Der er begrænset deltagerantal (20).

Forret fra kr. 25, dessert fra kr. 20 og hovedretter kr. 55. Brød og salat efter årstiden er altid inkluderet. Bestil bord på tlf. 33 32 58 61.

Lej/lån Kafe Knud

f.eks. til pressemøder, kurser, møder, receptioner, sel-skaber mv.

Højtalere til Kafe Knud. Vi mangler et par nye højtalere i kafeen. Har du et par i overskud ville vi blive mere end glade for dem. På forhånd tak.

Torsdag d. 13.11, kl. 18.30 står Vintappergården for vinsmagning. Jesper Nørgaard præsenterer forskellige vine med mulighed for køb. Der serveres ost & brød. Tilmelding nødvendig. Pris pr. person: 25 kr.

Summary

Since last volume of *Magazinet Stor*, which was published in July this year, the issues on HIV and AIDS has differed quite immense.

We were glad to see how the issues on advocacy of a global effort towards HIV and AIDS were predominant in the newspapers just one month ago.

However, in the meantime another kind of advocacy has shown its scary face: The question of tracing down the people with HIV to combat the further spread of HIV.

Hiv-Denmark must address this issue, although at the beginning of this year we had a similar debate.

The arguments against any discriminatory act on people with HIV rests on the policy from the Danish Parliament dating back to 1987.

The Danish Parliament formulated an HIV policy of voluntary, anonymous testing with open, direct and honest information. This policy was reaffirmed in 1997.

In a broader context the European Council issued a recommendation in 1989, which too adopted the idea of counselling and voluntary testing.

The thought of epidemiologists and the likes to be able to trace HIV and combat it has experienced a comeback; perhaps the experience of S A R S has an influence.

Reaffirmed and efficient tools against the further spread of HIV could be in nobody's disinterest. Hence, is it difficult to produce arguments against the epidemiologists at that level.

However, the continued stigma and discrimination, which is experienced by people with HIV, speaks for the inefficiency of tracing down the virus. Further attempts on registration would actually keep more people in the dark.

As long as the general approach in the population is ignorance, hate and depicting people with HIV as responsible for the spread of HIV, people with HIV are less likely to disclose themselves.

This has been a known fact for years and it is troubling, that it still undergoes dis-

belief from people, who are or has been professionally engaged in the combat against HIV and AIDS. They should know better!

This Magazine, *Stor* touches on some of the lighter issues of HIV than stigma and discrimination.

Food and sexuality are linked to HIV in different ways.

As the side effects and the pathology of HIV with medication are better known, issues on diets adjusted to people with HIV will become still more important.

Sexuality has always been closely linked to HIV, because it touches on the issue of the risk of further spread of HIV and for some the cause of infection.

That makes questions on diets and coping successfully with sex a much more positive approach in the battle against HIV than registration. ■

*Photo:
Mikel Sonne*

*Postcard from
STOP AIDS,
Gay Men's HIV-
organisation.*

Hiv-Danmark

Sekretariatet

Sekretariatschef Bent Hansen
Skinderg. 44, 2. - 1159 Kbh K,
Tlf. 33 32 58 68 (daglig 11-15)
Fax 33 91 50 04
info@hiv-danmark.dk

Formand

Henrik Arildsen
Træffes via Hiv-Danmark
på tlf. 33 32 58 68

Rådgivning Øst, København

Bodil Moseholm, Solveig Roth
Allan Sørensen og Karin Westh
Tlf. 33 32 58 60 (daglig 10-14)
raadost@hiv-danmark.dk
Sekretær Marianne Ambus

Rådgivning Vest, Jylland og Fyn

Sekretær Karen Skinnerup
Vesterg. 5, 2. - 8000 Århus C.
Tlf. 70 22 58 68 (daglig 9-14)
raadvest@hiv-danmark.dk

Nordjylland og Viborg Amt

Preben Rehr
Aalborg Sygehus Syd
Tlf. 21 29 13 12

Ringkøbing Amt

Solvej Sangild
Vesterg. 5, 2. - 8000 Århus C.
Tlf. 70 22 58 68

Århus Amt

Solvej Sangild, Preben Rehr og
Winnie Rønnow
Vesterg. 5, 2. - 8000 Århus C.
Tlf. 70 22 58 68

Vejle og Ribe Amt

Winnie Rønnow
Psykosocial rådgivning
Blegbanken 3 -7100 Vejle
Tlf. 40 41 43 50

Fyns- og Sønderjyllands Amter

Anders Røge
Psykosocial rådgivning
Jernbaneg.16 - 5000 Odense C.
Tlf. 70 22 58 68

Kafe Knud

Skindergade 21, kld. - 1159 Kbh K
Ane Lillegaard - Tlf. 33 32 58 61

AktHIVhuset

Vestergade 5, 2., 8000 Århus C
Tlf. 86 18 16 46 - Fax 86 19 11 56

Medlemsforeninger

Brugergruppen/Hvidovre Hospital
Afd. 144 v/ Gitte Agner
Kettegårds Allé 30
2650 Hvidovre. Tlf. 36 32 28 55
e-mail: brugergruppen@email.dk

Brugergruppen/Skejby Hospital

Afd. Q v/ Tinne Laursen
Brendstrupgårdsvej 100
8200 Århus N. Tlf. 89 49 83 34
e-mail: TAU@sk.sks.aaa.dk

Brugergruppen/Odense Sygehus

Nedergade 36, 5000 Odense C
Tlf. 63 14 28 14

Brugergruppen/Rigshospitalet

Afd. M/afsnit 5112 v/ Bitten Kon-
radsen (bedst kl. 13-15)
Blegdamsvej 9, 2100 København Ø
Tlf.: 35 45 77 45 eller på e-mail:
b.konradsen@rh.dk

Brugergruppen ved Aids Info

Kontakt gennem Aids Info, Center
for Seksualoplysning

Danmarks Bløderforening

Frederiksholms Kanal 2, 3.
1220 København K
Tlf. 33 14 55 05 - Fax 33 14 55 09

Hiv-gruppen i AktHIVhuset

Vestergade 5, 2 - 8000 Århus C
Tlf.: 86 18 16 46 (tirs. 19-22)
Fax 86 19 11 56

Bøssegruppen

Træffes via Karen Skinnerup,
tlf. 70 22 58 68

Fletværket

Spurvevej 20, 2630 Tåstrup
Tlf. 43 71 61 01 - Mob. 26 46 55 13

Kvindegruppen i AktHIVhuset

Vesterg. 5, 2. - 8000 Århus C
Tlf. 86 18 16 46 - Fax 86 19 11 56

Navneprojektet

Skinderg. 27 - 1159 Kbh K
Tlf. 33 91 11 14 (Torsd. 19-22)

Positivgruppen

Tesdorpsvej 23 - 2000 Frb. C
Tlf. 38 86 32 33 - Fax 38 86 11 66

Solstrålerne

c/o Positivgruppen
Tesdorpsvej 23 - 2000 Frb. C
Mob. 20 73 07 37

Andre Adresser

AHASG

African Hiv/Aids Support Group v/
Ali Talib
Tlf. 26 81 50 90
e-mail: atas@get2net.dk

AIDS-Fondet

Carl Nielsens Alle 15 A
2100 København Ø
Tlf. 39 27 14 40
Giro: 000 12 60

Aids Info

Center for seksualoplysning
Jernbanegade 16
5000 Odense
Tlf. 63 14 28 14

AIDS-Linien

Skindergade 27, 2. - 1159 Kbh K
Tlf. 33 91 11 19
hverdage kl. 9-23
weekend kl. 11-18

Den Folkekirkelige Aidsstjeneste

Aids-præst Carina Wøhlk
Tlf. 33 18 16 44

Foreningen af 1. dec. 1995

- til fordel for hivsmittede
c/o Positivgruppen
Postboks 159 - 2000 Frb. C

Hiv-gruppen i Åbenrå

Mødes hos Mødrehjælpen v/ Lotte
Juul Andersen
Odense Universitetshospital,
Tlf: 65 41 16 21

HivInfo

www.hivinfo.dk

Hiv-Pensionatet

Antoinettevej 1, 2500 Valby
Tlf. 36 30 51 50

InitHIV-Gruppen

Nørregade 1, 3770 Allinge
Tlf. 56 48 28 58 (Sønd. kl.17-22
og torsd. kl. 13-17)
Vi mødes fast sønd. i hver måned
kl. 19.00 i Folkets Hus, Nørregade
25, Allinge.

Kvindegruppen og Mandegruppen for heteroseksuelle mænd

Odense Universitetshospital
v/ socialrådgiver Kirsten Misser
Tlf. 65 41 35 90 og kontaktrådgiver
Lotte Juul Andersen,
Tlf. 65 41 16 21

Sex & Samfund

Præventions- og Rådgivningsklinik
Skindergade 28A, 2.sal
1159 København K
Tlf. 33 93 10 10 - Fax 33 93 10 09

Specialinstitutionen

Forchammersvej
Forchammersvej 18
1920 Frederiksberg C
Tlf. 35 36 22 85

STOP AIDS

Bøssernes hiv-organisation
Postboks 190, 1006 Kbh K
Tlf. 33 11 29 11- Fax: 33 11 19 55

TAWA

The African Women Aids Awareness
v/Peace Kabushenga
Tlf: 26 47 11 49

TICC

Training, Information &
Counselling Center
Ll. Kirkestræde 3 - 1072 Kbh K
Tlf. 36 31 04 04

Bestyrelsen

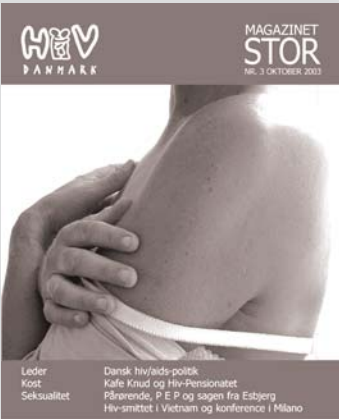
Henrik Arildsen, formand
Niels Pedersen, 1. næstformand
Brit Nielsen, kasserer
Peer D. Aagaard
Jane Bjerregaard
Jens Gru, suppleant

Næste bestyrelsesmøde afholdes i
Sekretariatet, lørdag, den 25. oktober
2003, kl. 11-17.

Besøg også www.hiv-danmark.dk og www.hiv.dk

Nyt Layout

Hiv-Danmarks Magazin, Stor udkommer denne gang med nyt layout.

Det nye layout har ikke mindst været muligt på grund af den økonomiske støtte, som medicinalfirmaet Roche har ydet Hiv-Danmark. Således har Hiv-Danmark kunnet investere i nye programmer, som muliggør en mere tidssvarende håndtering af processen bag trykning af medlemsbladet.

Efter 3 år med det samme layout for Magazin, Stor, har Hiv-Danmark benyttet lejligheden til at sætte bladet op på en ny måde. Magazinet, Stor udkommer derfor i denne blå farve og i et format, der er lidt mindre end et A4.

Al begyndelse er svær, så Hiv-Danmark håber derfor, at læserne vil tage godt imod det nye format og vænne sig til den nye måde, som Magazinet er sat op på.

Kort Nyt

Evaluering af IAVI
Det internationale initiativ for en vaccine mod hiv (IAVI) er over sommeren blevet evalueret af samarbejdspartnere, donorer og Verdensbanken.

I evalueringen roses IAVI for med succes at have sat fokus på hiv og aids i de lande, der er hårdest ramt af hiv og aids.

På portalen www.hiv.dk er der indsat et link til IAVIs engelske nyhedsbrev, der udkommer en gang om måneden.

Ny gruppe for hiv-smittede
På Fyn har en gruppe hiv-smittede taget initiativ til at danne en ny forening med navnet Hiv-gruppen på Fyn. Formålet med foreningen er bl.a. at drive et støttecenter for hiv-smittede og pårørende.

Kontakt formand Bjarne Sørensen på mobil 26 93 46 39 og hør nærmere.

Nyhedsbrevet Aidsnet
Det danske NGO-aidsnetværk har udgivet sit første nyhedsbrev 1. september 2003.

I dette brev kan man holde sig orienteret om problematikker vedrørende hiv og aids, der især knytter sig til det afrikanske kontinent. Kontakt Hiv-Danmark og hør nærmere om muligheden for at modtage nyhedsbrevet elektronisk.

Vaccineforsøg i Norge
Siden år 2000 har det norske firma Bionor sammen med Ullevål Sygehus i Norge testet en terapeutisk vaccine mod hiv.

I eftersommeren dette år har de amerikanske myndigheder sagt god for, at et amerikansk sygehus inddrages i forsøg med vaccinen. Læs mere om vaccinen på www.bionor.no

Kontaktannoncer

Mand søger kvinde - Sjælland
Vores ven, 37/178/90, savner en hiv-smittet kvinde, ca. 30-40 år, til at dele hverdagen med. Er til hjemlig hygge og gensidig kærlighed. Han er lidt genert, k/ærlig og med meget humoristisk sans, når han tør op.

Han er enkemand og førtidspensionist, der trives godt med sin behandling og ser lyst på fremtiden. Han er handymand til fingerspidserne og kan få næsten alt til at virke. Bor nær Roskilde Fjord i egen bopæl.

Vækker dette din interesse, så skriv trykt et par ord og vedlæg foto. Diskretion og svargaranti.
Bill.mrk 024/03

Vestjylland kalder!
Vi er 2 hiv-smittede mænd, der gerne vil starte en gruppe her på vestkysten. I gruppen kan vi dele vores erfaringer, snakke med andre og måske mødes til fælles spising. Alle uanset køn, alder, seksualitet og nationalitet er velkomne, det eneste krav er, at du er hiv-smittet. Du kan også være anonym, hvis du ønsker det. Skriv hvis du er interesseret, vedlæg evt. e-mail adresse, vi svarer hurtigt, da vi gerne vil have gruppen startet inden efterårets mørke tid.

Bill.mrk GRP-VJ